

Ontvangstbevestiging

Aanvraag Innovatiebudget Digitale Overheid

Formuliernummer 1500025034154
Ontvangstdatum 29-3-2021
Ontvangsttijd 15:44

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

088 042 42 42 (lokaal tarief)

Formuliergegevens

Komt u in aanmerking?

Is de aanvrager een publieke organisatie die staat opgenomen in almanak.overheid.nl? Ja
Is er minimaal 1 andere publieke organisatie als partner betrokken? Ja
Draagt het voorstel bij aan de verbetering van digitale overheidsdienstverlening aan burgers en ondernemers? Ja
Is de doorlooptijd van het ingediende project maximaal 12 maanden (vanaf gunning)? Ja

Gegevens aanvrager en contactpersoon

Gegevens van de aanvrager

Naam organisatie Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling
Straat Spoorlaan
Huisnummer 181
Postcode 5038 CB
Plaats Tilburg

Gegevens van de contactpersoon

Voorletters J.R.L.
Achternaam Pansier
E-mailadres j.pansier@omwb.nl
Telefoonnummer 0652857575

Kerngegevens en criteria

Partnerorganisaties

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
Waterschap Brabantse Delta
GGD West-Brabant
Belastingsamenwerking West-Brabant

Partnerorganisaties

DUW

Publieke samenvatting

Vijf diverse overheidspartijen in de regio West-Brabant bundelen de (digitale) krachten. Met hulp van elkaars kennis, data en digitale vaardigheden zetten wij ons, samen met onze opdrachtgevers, bedrijven en inwoners, in voor een klimaatbestendigere regio. We werken aan een digitale oplossing die inzichtelijk maakt wat de impact is van verschillende maatregelen om klimaatbestendiger te worden. Hierdoor kunnen we met zijn allen werken aan een omgeving waarin de inwoners van West-Brabant ook in de toekomst gezond en veilig kunnen verblijven, recreëren en werken, met minimale risico's op overstromingen, hitte-overlast en bijbehorende gezondheidsrisico's of milieuschade. De lokale situatie staat daarbij centraal, om zo de bereidheid en haalbaarheid om maatregelen te nemen te vergroten.

Samenvatting project / programma

Belastingsamenwerking West-Brabant, GGD West-Brabant, Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en waterschap Brabantse Delta werken vanaf juni 2020 samen rondom data gerelateerde vraagstukken. De samenwerking draait om het gebruik van data om gezamenlijk invulling te geven aan de bestuurlijke beleidsthema's van de deelnemende organisaties en de gemeenten waar ze voor werken. Om zo tot een betere dienstverlening te komen, waar alle inwoners, bedrijven en overheden in West-Brabant van profiteren.

Na een succesvolle pilot gaan we nu ervoor: we bundelen onze kennis, krachten en ervaring en focussen daarbij op een gezamenlijk en maatschappelijk relevant doel van alle partijen: een klimaatbestendige regio. Versnelling en opschaling van het project is waar we nu op in steken.

Door het bundelen van onze krachten willen we helpen om de regio klimaatbestendiger te maken door de digitale data en kennis van de organisaties bij elkaar te brengen, zodat in West-Brabant betere keuzes kunnen worden gemaakt door inwoners, bedrijven én overheden over te nemen maatregelen. Hierdoor kunnen we met zijn allen werken aan een omgeving waarin de inwoners van West-Brabant ook in de toekomst gezond en veilig kunnen verblijven, recreëren en werken, met minimale risico's op overstromingen, hitte-overlast en bijbehorende gezondheidsrisico's of milieuschade. Oftewel, als uitvoerende overheidsorganisaties willen we de dienstverlening naar de burger en ondernemers optimaliseren door het beter benutten van de beschikbare data.

Naast dit inhoudelijk doel staat ook de samenwerking en het leren van elkaar centraal. Beoogde resultaten:

Ervaring in de uitwisseling en presentatie van data

Helderheid over de juridische en technische randvoorwaarden.

Samenwerking en leerervaringen van partijen op andere relevante vlakken.

Met als beoogd eindproduct een digital twin willen we het mogelijk maken om de effecten van beleidsvoornemens rondom klimaatadaptatie te voorspellen en inzichtelijk te maken. Dit is een digitale maquette van de regio, waarmee de gevolgen van een actie inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Wat gebeurt er met de klimaatbestendigheid van een wijk en haar bewoners als er (digitaal) meer bomen worden geplant? Of wat gebeurt er als geen bomen worden geplant maar meer schaduw wordt gecreëerd? Of beide? Een digital twin ondersteunt het maken van dergelijke keuzes.

Door dit te koppelen aan de gezondheidsmonitor en de klachtenregistratie wordt ook het effect in kaart gebracht voor inwoners. Ervaren zij positieve of negatieve veranderingen naar aanleiding van aanpassingen in hun wijk?

Het thema is breed en het potentiële resultaat complex. Daarom is klein gestart en wordt er geëxperimenteerd. We focussen ons nu op één wijk, verzamelen welke relevante data reeds beschikbaar is, en welke elders te verkrijgen is, zoals gemeentelijke data en openbare data. We willen dit met behulp van de financiële bijdrage stapsgewijs uitbreiden door meer subthema's van klimaatadaptatie (hittestress, groen, bebouwing, isolatie etc.) toe te voegen en meer gebieden toe te voegen. We betrekken hierbij de inwoners van onze regio, door via bestaande panels na te gaan welke klimaatproblematiek in hun wijk speelt en prioriteit heeft.

Voor welke fase van het project wordt aangevraagd?

We zijn bezig geweest met het opstellen van een eerste proof of concept, zorgen voor bestuurlijk draagvlak, het regelen van de randvoorwaarden, etc. Zo is op dit moment de projectstructuur ingeregeld en werkend. Deze bestaat uit een stuurgroep die zorgt voor bestuurlijk draagvlak en de prioriteiten, een projectgroep die voornamelijk de randvoorwaarden regelt en een ontwikkelteam die aan de lat staat om de digitale oplossing te maken. Alle aangesloten partijen hebben verklaard geld en medewerkers beschikbaar te stellen voor het project DUW.

Het project gaat de komende periode verder met experimenteren. De periode staat in het teken van het beantwoorden van de volgende vraag: kunnen we een oplossing bouwen die, gebruik makend van data van elkaar en derden, inzicht geeft en ondersteunend kan zijn bij het bepalen van de maatregelen die bijdragen aan een klimaatbestendigere regio. Zoals gezegd, de eerste PoC was zeer hoopvol! Data van meerdere partijen is bij elkaar gebracht en heeft geleid tot een dashboard dat meer

inzicht geeft in de overlast die wordt ervaren door inwoners.

Hoe onderscheidend is het project?

De subsidie vragen we aan voor de daaropvolgende fase: het opschalen. Waarbij we een betere technische oplossing willen neerzetten die een opschaling naar meerdere wijken en meerdere thema's mogelijk maakt.

1. Samenwerkingsverbanden vinden vaker plaats, maar veelal binnen dezelfde soort organisaties, zoals tussen GGD'en, tussen omgevingsdiensten e.d. of binnen dezelfde keten, zoals de gezondheidszorg. De samenwerking, inclusief het delen van data, tussen deze vijf regionale partijen, op deze schaal, is nieuw in de regio West-Brabant. Een leerzaam traject met vele uitdagingen en veel potentie voor de toekomst. Door nu ook goed stil te staan bij wat het vraagt om data op een verantwoorde manier te delen en gezamenlijk meerwaarde te geven, is juist waarom we zo graag hier mee aan de slag gaan. Een eerste verkenning, fase 1 van deze samenwerking, heeft ons al laten zien hoe waardevol de cross sectorale samenwerking is.

2. Het daadwerkelijk bundelen van de data van verschillende organisaties, zorgt voor nieuwe inzichten. In fase 1 is reeds aangetoond dat door informatie te bundelen over klachten en ervaren hinder in de regio, een beter beeld ontstaat van overlast in onze regio. Dit is bijvoorbeeld interessant voor de omgevingsdienst, omdat zo een betere omgevingsanalyse kan worden gemaakt. Zeker voor een veelomvattend thema als klimaatadaptatie is het belangrijk om over de grenzen van verschillende domeinen heen te kijken. De effecten en voorwaarden van maatregelen om klimaatbestendiger te worden eisen vaak, dat er vanuit meerdere invalshoeken moet worden gekeken. Zeker ook vanuit inwoners- en ondernemersperspectief. Om daarbij ook echt digitaal data op gemeentelijk niveau te gaan delen is voor alle vijf de partijen nieuw.

3. We streven naar een uniek platform waar inzicht wordt verschaft in de te nemen maatregelen, gebaseerd op de (ervaren) effecten in een wijk: een digital twin. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar maatregelen door overheden, ook specifieke maatregelen die inwoners en ondernemers kunnen nemen. Door vanuit meerdere domeinen te kijken kunnen uiteindelijk aanpassingen beter worden onderbouwd qua effect.

Een voorbeeld. Meer en meer steden treffen maatregelen om hittestress te voorkomen². Een van de maatregelen die vaker terugkomt is het planten van meer groen. Bij de afweging om meer groen te planten zijn gegevens over bodem en grondwater, maar ook leidingen in de bodem en eventuele vervuiling heel relevant. Soms is het planten van groen, vanwege bijvoorbeeld een tekort aan grondwater, niet de beste maatregel. Juist deze gegevens hebben de aangesloten partijen tot de beschikking. Door ons beoogde platform willen we informatie bij elkaar brengen over maatregelen die hittestress beïnvloeden,

Geef aan op welke manier er wordt gewerkt vanuit de gebruiker.

zoals groen, water, maar ook schaduwwerking, bebouwing en windstromingen en isolatie van woningen, om zo betere keuzes te kunnen maken. Zodat maatregelen worden voorgesteld om die uiteindelijk ziekteoverlast en het aantal doden door hittegolven te verminderen

Inwoners, ondernemers, recreanten en flora en fauna zijn diegene die de effecten van klimaatverandering merken. De afgelopen jaren heeft de regio, net als de rest van Nederland, vaker hittestress ervaren, meer wateroverlast gehad, etc. De (ervaren) effecten zijn voor ons het startpunt. Waar hebben inwoners, ondernemers en de natuur het meeste last van in een bepaald gebied? Is dat droogte, hitte of iets anders? Vanuit daar bundelen we onze krachten.

Met de digital twin kunnen we vervolgens het beslissingsproces bij (her)inrichtingsvraagstukken ondersteunen en vooraf digitaal de effecten van (klimaat)regelen in beeld brengen. De inwoners, ondernemers en overheden beschikken zo over dezelfde visuele informatie.

Via een panel van GGD West-Brabant en eventueel gemeentepanelen wordt aan de inwoners gevraagd welk thema voor hen prioriteit heeft. Ook bestaande gegevens hierover worden hierbij benut. Via de periodieke gezondheidsmonitor en de klachtenregistratie van de OMWB worden op termijn de effecten bijgehouden.

Werken vanuit de gebruiker betekent daarnaast ook dat goed gekeken wordt naar de randvoorwaarden van het verantwoord delen van data en vooral de privacywetgeving. Het doel is dan ook om géén persoonsgegevens te gebruiken. Dit vraagt ook dat structurele infrastructuur goed ingericht wordt conform alle compliance eisen.

Beschrijf de kennis en kunde binnen het project.

Binnen het project wordt zo veel mogelijk de expertise benut, die reeds aanwezig is binnen de vijf organisaties. We willen hierbij leren van elkaar en leren tijdens het traject, via een agile aanpak. Zo is de ene partij al een tijdlang aan de slag met geavanceerdere analysetechnieken (Brabants OmgevingsDatalab), heeft een andere partij een grote slagkracht als het gaat om het opzetten van een data-infrastructuur en zijn weer andere partijen heel sterk in het geografische aspect. Voldoende mogelijkheden om van elkaar te leren dus. Daarom is in de begroting ook terug te vinden dat we zoveel mogelijk van de benodigde uren voor dit project uit de eigen organisaties gaan halen. Indien onze expertise op bepaalde aspecten toch beperkt is, we willen gezamenlijk leren van tijdelijke externe kennis en expertise.

De kennis is als volgt verdeeld binnen het project. We werken met een projectgroep, die bestaat uit informatiemanagers, dataconsultants en een projectmanager. Deze projectgroep faciliteert, stelt randvoorwaarden op, stuurt en bewaakt op behalen van resultaten en het voldoen aan het doel van de

Herbruikbaarheid en transparantie

samenwerking. Daarnaast is er een ontwikkelteam bestaande uit ervaren data-analisten en scientists, een productowner en een scrum master. Deze werken op een agile manier en zorgen voor de juiste data en verrijking hiervan. Tot slot is er een flexibele schil van inhoudelijk experts rondom klimaatadaptatie, die de belangrijke praktijkvragen kunnen benoemen en regelmatig om feedback worden gevraagd.

Bestuurlijk draagvlak is gecreëerd via de stuurgroep. Deze bestaat uit vertegenwoordigers van de directies van de vijf organisaties, die de bestuurlijke thema's bepaalt en prioriteert en de randvoorwaarden vaststelt.

Insteek van de vijf betrokken deelnemers is dat de resultaten van dit project gedeeld kunnen worden met deelnemende organisaties en de gemeenten waar ze voor werken, ten behoeve van invulling van bestuurlijke beleidsthema's. De resultaten van dit project moeten zorgen voor een betere dienstverlening aan de inwoners en ondernemers in West-Brabant. Zodat we samen, dus ook de inwoners en ondernemers, tot acties komen die leiden tot een klimaatbestendigere regio.

Ook worden de tussentijdse leerervaringen (lessons learned) op een structurele wijze vastgelegd, zodat de betrokkenen en ook anderen hiervan kunnen leren.

Naast dat het gedeeld wordt met de gemeenten uit het werkgebied Midden- en West-Brabant, zullen de resultaten ook zeker breder gedeeld worden, naar andere samenwerkingspartners.

Toekomstplan

Een potentieel resultaat is het ontwikkelen van een digital twin. Het is een digitale maquette van de regio, waarmee de gevolgen van een actie inzichtelijk kan worden gemaakt. Wat gebeurt er met de klimaatbestendigheid van een wijk en haar bewoners als er (digitaal) meer bomen worden geplant? Of wat gebeurt er als geen bomen worden geplant maar meer schaduw wordt gecreëerd? Of beide? Een digital twin ondersteunt het maken van dergelijke keuzes. De digital twin als techniek moet aan de inwoners eenvoudig zichtbaar maken wat effecten zijn van de actie. Zij zien gebaseerd op feiten wat een actie betekent en worden zo betrokken bij de aanpassingen in hun wijk.

Financieel en organisatie

Gevraagd budget

€ 190.250,00

Eigen bijdrage

€ 50.000,00

Toelichting op de bijgeleverde begroting.

Net als in de verkennende fase wordt hierbij op een iteratieve, Agile wijze gewerkt, zodat leerervaringen snel kunnen worden meegenomen. We sluiten daarbij aan op de wensen vanuit de 'business' (de inhoudelijke experts) en de input vanuit bijvoorbeeld het inwonerspanel. We werken zo aan die onderdelen met de hoogste meerwaarde. De exacte activiteiten die we gaan uitvoeren worden dus nog bepaald. De globale projectplanning ziet

er als volgt uit:

Project opschaling: Augustus 2021

Overleg stuurgroep: 1x per 2 maanden

Weekly standups (project- en ontwikkelteam) : Wekelijks

Review : Maandelijks

Retrospective : Maandelijks

Sprintplanning : Maandelijks

Tussentijdse evaluatie : Januari 2022

Eindevaluatie : Juli 2022

Dit betekent dat het ontwikkelteam wekelijks kort bijeenkomt en maandelijks een review en retrospectieve doet, waarbij ook de inhoudelijk experts en stuurgroepleden betrokken worden. In januari vindt een uitgebreide tussentijdse evaluatie plaats met alle betrokkenen.

Verdere toelichting op hoe de middelen worden verdeeld is terug te vinden in het bijgevoegde Excel bestand. Iedere partij brengt €10.000 in. Deze bijdrage is al geborgd.

Zoals gezegd volgen we de scummethode, onder leiding van een agile coach / scrum master. Wel in een iets aangepast versie, aangezien de doorlooptijden wat lager dan normaal zijn.

Stuurgroep: Prioriteit

De stuurgroep bepaalt en prioriteert de bestuurlijke thema's waarop ontwikkeling plaatsvindt. Een bestuurlijk thema kan vanuit de stuurgroep richting meekrijgen, als focus gevraagd is. Voortgang en behaalde resultaten worden gemonitord via een stuurgroepoverleg, ca. 1x per 2 maanden. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers vanuit het management van alle deelnemende organisaties.

Projectgroep: Proces

De projectgroep distilleert concrete onderwerpen tot een vraagstelling en zorgt voor afbakening. De projectgroep faciliteert, stelt randvoorwaarden op, stuurt en bewaakt op behalen van resultaten en het voldoen aan doel van de samenwerking. Ook levert deze de 'Product Owner'.

Ontwikkelteam:

Het ontwikkelteam bestaat uit analisten, ontwikkelaars en de Product-owner. Het ontwikkelteam bouwt de oplossing, zorgt dat informatie verrijkt wordt, gaat op zoek naar missende data en geeft antwoord op de vraagstelling van de projectgroep.

Projectmanagement

Evaluatie

Flexibele schil: inhoud

De inhoudelijke experts vormen de flexibele schil, die de belangrijke praktijkvragen kunnen benoemen en regelmatig om feedback worden gevraagd. De groep wordt samengesteld door de projectgroep op basis van het onderwerp en vereiste kennis.

De oplossing wordt tijdens de reguliere scrummomenten geëvalueerd met de stakeholders en de inhoudelijk experts. Deze evaluatie vindt zowel plaats op inhoud als op proces. Zo borgen we al dat de oplossing een zo groot mogelijke meerwaarde heeft voor onze stakeholders.

Een van de criteria voor succes is dat er acties naar aanleiding van onze oplossing zijn genomen door of inwoners, ondernemers of overheden. Dit gaat echter verder dan de termijn van één jaar. Voor over een jaar is het doel om een werkende oplossing te hebben die inzicht geeft in de te nemen maatregelen ten aanzien van klimaatbestendigheid.

Daarnaast wordt samenwerking gezocht met opdrachtgevers van de partijen (de gemeenten), de ondernemers en de inwoners. Die moeten uiteindelijk bepalen of de oplossing meerwaarde heeft. Dit doen we door user experience testen met deze groepen te organiseren als de oplossing daar ver genoeg voor ontwikkeld is. Dit gaan we wel doen binnen de termijn van één jaar.

Een andere manier waarop we inzichtelijk willen maken of is door te kijken of we in de gezondheidsmonitor die door de GGD wordt uitgevraagd, verandering zien in de ervaren overlast van onder andere hitte in wijken. Er gaat wel langere tijd overheen voordat we daar effecten verwachten, ook is het te verwachten dat de effecten niet altijd één op één te relateren zijn aan acties naar aanleiding van de door ons ontwikkelde oplossing zijn uitgevoerd. Toch willen we dit graag verkennen.

Verwerking persoonsgegevens

Ik geef toestemming voor het verwerken van persoonsgegevens in het kader van deze competitie.

Bijlagen

Bijlage(n)

Format voor begroting projectvoorstellen (Excel) (1).xlsx

Verklaring

- Ik heb dit formulier volledig en naar waarheid ingevuld. Ik ga akkoord met de voorwaarden.
- De ondertekening geldt tevens voor de financiële bijlage.